

Reštaurovanie obrazov s portrétmi uhorských panovníkov



Izba uhorských kráľov v humenskom kaštieli je unikátom na Slovensku. Jej výzdoba vznikla v poslednej tretine 18. storočia na podnet grófa Štefana Csakyho. Zadanie na jej realizáciu dostal Martin Johann Schmidt (1718 – 1801), či však výzdobu aj sám realizoval nevieme.

Jedno je však isté, pôvodný zámer vytvoriť portréty uhorských kráľov priamo na omietku sa nepodaril. Majster maliar zistil, že je nekvalitná a nemôže na nej pracovať. Bolo rozhodnuté, že autor vytvorí namiesto toho obrazy s portrétmi jednotlivých panovníkov. Tak vznikla séria obrazov na plátne a dreve, spolu 15 veľkých obrazov a 15 malých medailónov.

Fond na podporu umenia je nezávislá verejnoprávna inštitúcia zabezpečujúca podporu umeleckých aktivít, kultúry a kreatívneho priemyslu. Hlavným poslaním fondu je poskytovanie finančných prostriedkov najmä na tvorbu, šírenie a prezentáciu umeleckých diel; podporu medzinárodnej spolupráce; na vzdelávacie programy v oblasti umenia, kultúry a kreatívneho priemyslu; na štipendiá pre fyzické osoby, ktoré sa tvorivo, či výskumne podieľajú na rozvoji umenia a kultúry. Vihorlatské múzeum predložilo fondu v roku 2016 žiadosť o poskytnutie finančných prostriedkov na reštaurovanie prvej päťice veľkých obrazov s portrétmi panovníkov. Každý z nich je vyobrazený v podobe iluzívnych búst v oválnych medailónoch, pod ktorými sú uvedené informácie o jeho poradí medzi kráľmi a dobe panovania, v dolnej kartuši je krátky latinský nápis – zhodnotenie vlády panovníka. Autor sa inšpiroval dielom Františka III. Nadasdyho z roku 1664. Kniha sa zachovala, čo je pre nás výhodou, pretože bustu Ľudovíta I. je potrebné úplne zrekonštruovať. Náročného reštaurovania sa ujal akademický maliar Ľubomír Cáp. I keď ide o maľby na plátne, sú realizované technikou secco. Prvým ktorom bola výroba nových podrámov, nažehlenie obrazov na nové plátno a napnutie plátna na podrámy. Potom nasledovalo odstránenie depozitov špiny, prachu a rôznych premalieb z povrchu malieb, fixovanie spráškovatej farebnej vrstvy, upevnenie uvoľnených častí podkladu a farebnej vrstvy. Vytmelenie poškodených častí podkladu, výtvarné scelenie poškodených častí farebnej vrstvy a záverečná fixáž budú nasledovať.

PhDr. Ivana Strakošová

Vihorlatské múzeum v Humennom



OTTO.

XXV.

REX HUNGARIE

Cor.
An 1302

Mon.
An 1308

*Ut Wencelaus, solio, sic exci-
dit Ottho.
Nam stabili nullum factio, sede
locat.*